

ПОГОДЖЕНО

Начальник

Управління культури
та охорони культурної
спадщини

Черкаської обласної державної
адміністрації

Людмила ФІТЬ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор

Корсунь-Шевченківського
державного
історико-культурного
заповідника

Парасковія СТЕПЕНЬКІНА

ПЛАН
СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ
Корсунь-Шевченківського державного історико-
культурного заповідника
на 2021 – 2024 роки

Корсунь-Шевченківський
2021

ПЛАН СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ
Корсунь-Шевченківського державного історико-культурного заповідника
на 2021–2024 роки

ВСТУП

План стратегічного розвитку Корсунь-Шевченківського державного історико-культурного заповідника (далі – Заповідник) розроблений згідно з чинним законодавством України, зокрема, Законів України «Про культуру», «Про музеї і музейну справу», «Про охорону культурної спадщини», «Про природно-заповідний фонд України», а також «Положення про Корсунь-Шевченківський державний історико-культурний заповідник (Нова редакція)», «Положення про парк-пам'ятку садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення “Корсунь-Шевченківський парк”» і «Програми розвитку Корсунь-Шевченківського державного історико-культурного заповідника на грудень 2016 – 2021 роки».

Заповідник створений відповідно до постанови Кабінету Міністрів України «Про державний історико-культурний заповідник у м. Корсуні-Шевченківському» від 8 лютого 1994 р., № 79, на базі реорганізованого Музею історії Корсунь-Шевченківської битви. Указом Президента України «Про надання статусу національного деяким закладам культури» від 14 травня 2008 р., № 437/2008, Заповіднику (до складу якого входить музей історії Корсунь-Шевченківської битви) надано статус «Національний».

В оперативному управлінні Заповідника перебуває 51 об'єкт майна спільної власності територіальних громад сіл, селищ і міст Черкаської області, з них – 28 об'єктів культурної спадщини, у т.ч. 6 – національних.

Заповідник має земельні ділянки площею понад 103 га, на які є Державні акти на право постійного користування і котрі занесені до Державного земельного кадастру. Найбільшими земельними ділянками є парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва XVIII–XIX ст. «Корсунь-Шевченківський парк» і городище XI–XIII ст., які віднесені до національних пам'яток.

Заповідник об'єднує 5 музейних установ (музей історії Корсунь-Шевченківської битви, історичний музей, художня галерея у м. Корсуні-Шевченківському, літературно-меморіальний музей І.С.Нечуя-Левицького в смт Стеблеві, меморіальний музей К.Г.Стеценка в с. Квітках). На державному обліку перебуває понад 67 тис. одиниць збереження музейних колекцій державної частини Музейного фонду України. Заповідник має наукову бібліотеку, фонд якої налічує майже 22 тис. одиниць.

Найпотужнішим інформаційним ресурсом з пропаганди діяльності Заповідника є Інтернет. Так, за соціологічними опитуваннями 2020 р., інформацію про Заповідник з Інтернету отримало 42 % респондентів. Сторінка Заповідника в соціальній мережі Фейсбук має понад 1,7 тис. друзів. Перегляд окремих роликів Заповідника становить 9 тис. осіб. Сторінка в соціальній мережі Інстаграм має майже 400 друзів. У рамках гранту УКФ 2020 р. створений новий офіційний сайт Заповідника.

За проведеними соціологічними опитуваннями, екскурсіями обслуговуються 40,3 % відвідувачів. Серед індивідуальних відвідувачів – 23 % дорослих, з них мають вищу освіту понад 50 %; спеціальну категорію становлять дослідники й науковці. Найбільш відвідуваним є музей історії Корсунь-Шевченківської битви: за обліковою картою відвідувачів – 69,5% дорослих, 30,5% дітей.

Відвідувачам Заповідника пропонуються різні види музейного продукту, зокрема, експозиції, екскурсії, у т.ч. події, лекції, освітні заходи, друкована й сувенірна продукція.

Найвагомішим сегментом доходу є вхідна плата й екскурсійне обслуговування.

Статистичні показники

Фінансування з обласного бюджету (тис. грн)			Власні надходження (тис. грн)		
2018	2019	2020	2018	2019	2020
5 346,050	6 139, 100	6 601, 676	258,500	358,200	737,800 (без коштів гранту – 318,5)

Відсоток суми власних надходжень від бюджетних надходжень за останні три роки в середньому становить 5,17 %. Для порівняння: відсоток власних надходжень п'ятірки провідних українських музеїв коливається від 1,22 % до 5,11 %.

SWOT-аналіз Заповідника

Сильні сторони	Слабкі сторони
<ul style="list-style-type: none"> - зручна логістика: 150 км від столиці України Києва; 70 км від обласного центру Черкаси; через місто проходить залізниця (станція Корсунь) й траса національного значення Київ – Знам'янка; - розташування об'єктів Заповідника в м. Корсуні-Шевченківському на екологічно чистих територіях, островах р. Росі й на материковій частині її правого берега; - парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва XVIII–XIX ст. «Корсунь-Шевченківський парк» (понад 100 га) відкритий цілодобово, вхід безкоштовний; - музеї і художня галерея Заповідника в м. Корсуні-Шевченківському знаходяться в будівлях палацового ансамблю XVIII–XIX ст. (садиба Лопухіних), що свого часу був найвишуканішим у Європі; - музеї і художня галерея Заповідника в м. Корсуні-Шевченківському і смт Стеблеві працюють без вихідних; - експозиції музеїв побудовані в контексті бачення історії сучасної України; - на території Заповідника в м. Корсуні-Шевченківському діє каплиця первоверховних апостолів Петра і Павла Православної Церкви України, працюють 	<ul style="list-style-type: none"> - не сформована регіональна політика у сфері рекреації і туризму як пріоритетного напрямку соціально-економічного розвитку об'єднаних територіальних громад; - відсутність у м. Корсуні-Шевченківському туристичної інфраструктури, зокрема, готелів, кемпінгів, не достатній рівень сервісу, що негативно впливає на збільшення туристичного потоку до Заповідника; - недостатньо привабливими, а також мають незадовільний рівень надійності й конструктивної безпеки об'єкти культурної спадщини, реставраційні ремонти яких проведені в 1968–1984 рр.; - якість сприйняття унікальних експонатів експозицій музеїв і художньої галереї погіршує морально застаріле обладнання; - відсутність Плану реконструкції й утримання парку унеможливує проведення робіт з його відновлення.

<p>приватні заклади харчування і безкоштовний дитячий ігровий майданчик;</p> <ul style="list-style-type: none"> - замовлення екскурсій, проведення виїзних церемоній укладення шлюбів, романтичних зустрічей, придбання сувенірів і друкованої продукції – за телефоном або за допомогою електронної форми; - наявність сімейних квитків, пільгових квитків для окремих категорій для відвідування музейних установ й екскурсійного обслуговування; - потужна джерельна база для науковців з історії II Світової війни, у т.ч. Корсунь-Шевченківської операції, життя і творчості видатних діячів української культури, зокрема І.Нечуя-Левицького, К.Стеценка, В.Авраменка, М.Прокопенка, П.Жура. 	
<p align="center">Сприятливі можливості</p>	<p align="center">Потенційні загрози</p>
<ul style="list-style-type: none"> - розробка системи мотивації роботи персоналу; - запровадження гнучких цін на надання платних послуг; - передача в оренду об'єктів, які не використовуються; - розширення асортименту сувенірної продукції; - моніторинг грантових можливостей та участь у конкурсах проєктів шляхом розробки й подання заявок; - розширення маркетингових функцій офіційного сайту Заповідника і в соціальній мережі Фейсбук; - розроблення спеціальних програм для учнів і студентів, орієнтованих на навчальні програми; - використовуючи різні методи й форми фандрайзингу, проводити поетапно реставраційні ремонти й музеєфікацію окремих об'єктів культурної спадщини; - розвиток екологічного туризму. 	<ul style="list-style-type: none"> - спалах чергової хвилі COVID-19 призведе до зменшення кількості туристів; - несприятлива політична й економічна ситуація в країні, ведення бойових дій на Сході України спричинить спад кількості відвідувачів і, відповідно, надходжень до спеціального фонду; - низькі зарплати не дають можливості заповнювати штат професійними кадрами, унаслідок чого погіршується якість виконання окремих видів робіт; - відсутність системи автоматичної протипожежної сигналізації унеможливить швидке реагування на виникнення пожежі, що може виникнути внаслідок перевантаження електромережі, якій в середньому 70 років; - у музеї історії Корсунь-Шевченківської битви, літературно-меморіальному музеї І.С.Нечуя-Левицького, меморіальному музеї К.Г.Стеценка, виставкових залах, фондосховищі, території парку відсутня система відеоспостереження, що не гарантує безпеку працівникам і збереженню експонатів і музейних предметів.

МІСІЯ Заповідника – стати історико-культурним центром новоутвореної Корсунь-Шевченківської об'єднаної територіальної громади; збільшення потенціалу Заповідника як провідного науково-дослідного музейного закладу Черкащини; сприяння формуванню туристичної привабливості об'єктів Заповідника по задоволенню мотиваційних потреб туристів (пізнавальних, рекреаційних, розважальних тощо); збереження і популяризація історико-культурної спадщини із залученням для цього членів територіальної громади.

План стратегічного розвитку Заповідника на 2021–2024 рр. визначає основні стратегічні цілі розвитку, шляхи їх реалізації і очікувані результати.

Фінансування Плану стратегічного розвитку передбачає залучення коштів з різних джерел: бюджетні кошти в межах річних видатків, передбачених обласним бюджетом на 2021 – 2024 рр., позабюджетні кошти (надходження від платних послуг, кошти установ й організацій різних форм власності, залучених до реалізації Плану стратегічного розвитку, добровільні пожертви громадян, спонсорська допомога, гранти тощо).

СТРАТЕГІЧНІ ЦІЛІ ЗАПОВІДНИКА:

Стратегічна ціль А. Інституційна сталість

Пріоритети (операційні цілі):

A1. Здійснення заходів з охорони й збереження об'єктів культурної спадщини, пов'язаних з ними територій і рухомих предметів.

A2. Забезпечення якості надання туристичних послуг на рівні європейських і світових стандартів.

A3. Трансформування Заповідника в прогресивний науково-дослідний центр, використовуючи для цього потужну джерельну базу фондів зібрань (історіографія історії України, Другої світової війни, російсько-української війни на Сході України; етнографія, образотворче мистецтво тощо), науковий потенціал працівників.

A4. Подальший розвиток інформаційної структури.

A5. Утвердження стандартів корпоративної культури й привабливого іміджу, перманентного професійного зростання і розвиток персоналу.

Стратегічна ціль В. Фінансова сталість

Пріоритети (операційні цілі):

B1. Створення умов для стратегічного маркетингу.

B2. Сприяння активізації туристичної привабливості пам'яток і музейних об'єктів, що дасть змогу збільшити кількість фінансових надходжень на спеціальний рахунок Заповідника.

B3. Продукування музейних послуг, зокрема, екскурсійного обслуговування, виготовлення друкованої, сувенірної і рекламної продукції, у контексті ринкових відносин.

Стратегічна ціль С. Політична сталість

Пріоритети (операційні цілі):

C1. Налагодження системи партнерських взаємовідносин Заповідника з органами місцевого самоврядування стосовно формування і розвитку туристичного потенціалу.

C2. Сприяння інтенсивності міжнародної освітньої, наукової і культурно-просвітницької діяльності.

ШЛЯХИ ДОСЯГНЕННЯ СТРАТЕГІЧНИХ ЦІЛЕЙ

Стратегічна ціль А. Інституційна сталість

A1. Здійснення заходів з охорони й збереження об'єктів культурної спадщини, пов'язаних з ними територій і рухомих предметів:

- виготовити облікову документацію на об'єкти культурної спадщини й укласти охоронні договори з Управлінням культури та охорони культурної спадщини Черкаської ОДА;

- забезпечити належний контроль за обліком, збереженням і використанням фондів Заповідника, щорічно проводити звірення окремих груп зберігання;

- брати участь у відповідних проектах, грантах, більш ширше використовувати можливості фандрайзингу, що дасть змогу фінансувати поетапне проведення реставраційних ремонтів зі збереження пам'яток і об'єктів культурної спадщини;

- проводити археологічні розвідки, дослідження (городище XI-XIII ст., м. Корсунь-Шевченківський);
- поетапно встановити в музеї історії Корсунь-Шевченківської битви, літературно-меморіальному музеї І.С.Нечуя-Левицького, меморіальному музеї К.Г.Стеценка, виставкових залах, фондосховищі, території парку системи відеоспостереження, що сприятиме безпеці відвідувачів і працівників, а також збереженню експонатів і музейних предметів;
- розпочати роботи по встановленню в музейних закладах автоматичних систем пожежної сигналізації;
- продовжити здійснювати поетапно музеєфікацію об'єктів: господарської будівлі XIX ст., фрагмента ордерної галереї, печі Київської Русі;
- реалізувати проєкт «Від підвищення енергоефективності – до зменшення шкоди навколишньому середовищу»;
- виготовити План реконструкції й утримання парку.

A2. Забезпечення якості надання туристичних послуг на рівні європейських і світових стандартів:

- запровадити практику участі в міжнародних проєктах;
- розширити напрями співпраці з обміну досвідом з вітчизняними й зарубіжними історико-культурними, історико-архітектурними, природничими заповідниками, музеями історичного й художнього напрямків шляхом обміну виставками, презентаціями культурно-освітніх заходів, участю в наукових заходах і реалізацією спільних проєктів;
- розширювати аудиторію Заповідника шляхом збільшення інноваційних форм і методів просвітницької діяльності. Головний напрямок діяльності – від пасивного споглядання до безпосередньої участі;
- провести часткові реекспозиції музеїв/художньої галереї;
- розпочати забезпечення експозиційного й виставкового простору сучасним обладнанням;
- встановити стаціонарні сучасні пандуси до музейних об'єктів, обладнання заїздів і з'їздів з мостів;
- гарантувати безпеку відвідувачів і працівників Заповідника в умовах пандемії COVID-19.

A3. Трансформування Заповідника в прогресивний науково-освітній центр:

- визначити нові напрями актуально-пріоритетних наукових досліджень;
- збільшувати обсяги фінансування наукових досліджень за рахунок залучення додаткових джерел;
- посилити науковий потенціал Заповідника шляхом співпраці й взаємодії з науково-дослідними установами, архівами, бібліотеками, громадськими організаціями;
- запровадити інноваційні формати проведення всеукраїнських і міжнародних науково-практичних заходів, що відбуваються на базі Заповідника;
- раз у два роки проводити науково-практичні конференції, залучаючи до співпраці провідні науково-дослідні установи України й інших країн. Видавати матеріали конференцій;
- щорічно проводити наукові читання за результатами нових досліджень науковців, які публікувати в науково-популярному історичному виданні Заповідника «Корсунський часопис»;
- за матеріалами наукових досліджень щороку видавати книги, збірники, альманахи;
- розробити наукову документацію музею історії Корсунь-Шевченківської битви й художньої галереї для створення експозицій в інших приміщеннях;
- розвивати співпрацю з «Малою академією наук», зі студентськими науково-дослідницькими організаціями вищих навчальних закладів;
- щорічно здійснювати перегляд наявних тематик екскурсій і лекцій, переорієнтовувати їх у напрямі популяризації Заповідника й наближення до запитів і вподобань потенційних аудиторій відвідувачів і слухачів.

A4. Подальший розвиток інформаційної структури:

- щороку проводити аудит наявного комп'ютерного парку й складання проєкту щодо його покращення;
- поетапно запроваджувати діджиталізацію (оцифрування колекцій, створення віртуальних експозицій, виставок, екскурсій тощо);
- поповнювати фондові колекції предметами музейного значення. Щороку проводити віртуальні виставки «Експонат року», де подавати найбільш унікальні, оригінальні предмети музейного значення, отримані у звітному періоді;
- у соціальних мережах Фейсбук й Інстаграм публікувати дописи про музейні предмети з фондової колекції та експонати в експозиціях;
- активно використовувати комунікаційне середовище в реальному й віртуальному світах, медійний простір;
- забезпечувати динамічність офіційного сайту Заповідника й сторінок у соціальних мережах Фейсбук і Інстаграм, проводити постійний моніторинг зворотного зв'язку;
- змінити підходи до організації і реалізації всіх видів діяльності Заповідника, зробивши акцент на використанні сучасних комп'ютерно-інформаційних технологій, інтенсивному впровадженні інноваційних форм роботи й створенні інноваційного продукту;
- установити співпрацю з Вікісховищем з метою надання на його сторінці доступу до оцифрованих зображень музейних предметів й об'єктів Заповідника;

A5. Утвердження стандартів привабливого іміджу, перманентного професійного зростання і розвитку персоналу:

- підтримувати конструктивні ініціативи працівників Заповідника, розвивати в них усвідомлення власної ролі в діяльності закладу;
- забезпечити впровадження нових форм матеріального заохочення, кар'єрного зростання і мотивації працівників до професійного й особистісного розвитку;
- підвищувати кваліфікацію наукових працівників шляхом періодичних безпосередніх й онлайн навчань і стажувань у провідних музеях і заповідниках України, світу;
- здійснювати навчання керівників структурних підрозділів і наукових працівників інноваційним формам роботи із залученням фахівців інших установ і організацій;
- сприяти запровадженню науковими працівниками в своїй роботі сучасних комп'ютерних технологій;
- систематично проводити навчання працівників першої лінії контакту правилам комунікації з відвідувачами;
- підвищити рівень соціального й правового захисту працівників: комфортні умови роботи, періодичні медичні огляди, популяризація здорового способу життя, дотримання чинного трудового законодавства України.

Стратегічна ціль В. Фінансова сталість

В1. Створення умов для стратегічного маркетингу:

- проводити маркетинговий моніторинг (анкетування, опитування, бліц-опитування) стосовно виявлення реальної думки відвідувачів про пізнавальність, атракційність, естетичність, експресивність й візуальну гармонійність експозицій музеїв/ художньої галереї;
- вивчати потенційних споживачів музейних послуг, конкурентноспроможність музейних продуктів, основних конкурентів;
- прогнозувати зміни потреб цільових аудиторій, аналіз переваг і недоліків у роботі Заповідника;
- проводити широкі рекламні компанії через ЗМІ, мережу Інтернет, соціальні мережі;

- здійснювати моніторинг роботи музейних установ на українському ринку й запровадження передового досвіду в діяльність Заповідника.

В2. Сприяння активізації туристичної привабливості пам'яток і музейних об'єктів, що дасть змогу збільшити кількість фінансових надходжень на спеціальний рахунок Заповідника:

- здійснити комплекс заходів з введення Корсунь-Шевченківського парку в систему екологічного й орнітологічного туризму; запровадити в парку пішохідно-трекінгові маршрути;
- продовжити практику проведення пленерів;
- продовжити участь в Європейській акції «Ніч музеїв»;
- сприяти проведенню виїзних церемоній реєстрації шлюбів, романтичних і ділових зустрічей;
- розробити карти найбільш мальовничих і популярних локацій на території і в експозиціях музеїв/ художньої галереї Заповідника для проведення фотосесій;
- налагоджувати партнерські зв'язки й договірні взаємовідносини з туристичними операторами, компаніями, агенціями. Щоквартально направляти їм перелік платних послуг і короткі на них анотації. Здійснювати постійний моніторинг якості наданих послуг Заповідником;
- виготовити та встановити необхідні вказівники по території Заповідника, щоб надати відвідувачам можливість легко знаходити потрібні їм об'єкти;
- запровадити систему аудіогідів у музейних експозиціях і на території Заповідника.

В3. Продукування музейних послуг у контексті ринкових відносин:

- здійснювати регулярний моніторинг діяльності Заповідника з метою виявлення можливостей і варіантів дії для збільшення кількості відвідувань і залучення позабюджетних коштів;
- активно формувати попит надання платних послуг, відповідно до запитів відвідувачів; постійно поповнювати портфолію платних послуг Заповідника, де передбачити електронне замовлення відвідувань пам'яток культурної спадщини й музейних закладів, проведення оглядових, тематичних, авторських екскурсій, придбання друкованої продукції, онлайн конференцій з дослідниками пам'яток архітектури, історії, природи;
- бути готовими змінювати звичний режим роботи й робити його зручним для відвідувача;
- урізноманітнювати сімейні екскурсії, як вагомого чинника збільшення кількості відвідувачів;
- розробляти й запроваджувати альтернативні програми: організації сучасних імерсивних виставок, арт-проєктів, мистецьких перфомансів, діяльності арт-кафе тощо з активним промоційним супроводом; майстер-класи, театралізовані, авторські чи костюмовані екскурсії, цікаві зустрічі;
- продовжити виготовлення сувенірів, які зображують чи відтворюють колоритні краєвиди, нерухомі пам'ятки, об'єкти й музейні предмети.

Стратегічна ціль С. Політична сталість

С1. Налагоджувати системи партнерських взаємовідносин Заповідника з органами місцевого самоврядування стосовно формування і розвитку туристичного потенціалу:

- започаткувати укладення партнерських угод з Корсунь-Шевченківською міською об'єднаною територіальною громадою стосовно забезпечення сталої туристичної привабливості міста й сіл, що зменшить залежність реалізації Стратегії від політичної ситуації в територіальних громадах сіл, селищ, міст Черкаської області чи країні;
- практикувати проведення круглих столів спільно з представниками органів місцевої влади з питань охорони об'єктів культурної спадщини, у т.ч. у Заповіднику;

- спільно з органами місцевого самоврядування збільшити туристичну доступність музейних об'єктів і пам'яток Заповідника шляхом покращення інфраструктури і зміцнення містобудівного каркасу Корсуня-Шевченківського;
- ініціювати перед Корсунь-Шевченківською міською об'єднаною територіальною громадою розгляд питання про залучення бізнесу до розбудови туристичної інфраструктури довкола об'єктів Заповідника.

C2. Сприяння інтенсивності міжнародної освітньої, наукової і культурно-просвітницької діяльності:

- запроваджувати кращий зарубіжний досвід у діяльність Заповідника;
- активізувати пошук можливостей отримання грантів у міжнародних програмах, зокрема стажування. Стимулювати подання вмотивованих заявок на участь у міжнародних грантових конкурсах;
- інтенсифікувати залучення науковців до участі в міжнародних проєктах й інших формах міжнародного наукового й культурного співробітництва;
- сформувати систему оперативного й систематичного розповсюдження іміджевої інформації про здобутки й досягнення Заповідника серед всеукраїнських і міжнародних організацій, фондів, асоціацій, а також серед колег;
- працювати над розробкою програм співпраці на засадах двосторонніх угод з іноземними партнерськими інституціями;
- разом з громадською організацією «Партнерське об'єднання Корсунь-Шевченківський – Гіфгорн» проводити заходи в рамках проєкту «Втеча та вигнання», який реалізується відповідно до програми «MEETUP! Німецько-українські зустрічі молоді» фонду «EVZ» (Пам'ять. Відповідальність. Майбутнє).

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ Й ПОКАЗНИКИ ПЛАНУ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ

Реалізація Плану стратегічного розвитку в середньостроковій перспективі призведе до наступних результатів:

- налагоджена співпраця з Корсунь-Шевченківською об'єднаною територіальною громадою: укладено договори на співпрацю, проведено круглі столи з питань збереження об'єктів культурної спадщини й поліпшення туристичної інфраструктури, збільшення кількості туристичних об'єктів на території міста; отримана субвенція на розробку Плану утримання й реконструкції парку тощо;
- здійснено комплекс робіт з охорони об'єктів культурної спадщини: поновлена облікова документація й охоронні договори; встановлено відеоспостереження в музейних об'єктах і фондосховищі; виготовлена документація на встановлення автоматичних систем пожежної сигналізації в музейних об'єктах;
- розпочата розробка наукової документації для проведення реекспозицій музею історії Корсунь-Шевченківської битви й художньої галереї, а також музеєфікації об'єктів культурної спадщини;
- команда Заповідника успішно пройшла навчання з проєктного менеджменту, фандрайзингу, сервісності й гостинності. 10 науковців задіяні в розробці й реалізації проєктів з розвитку й реекспозиції об'єктів Заповідника;
- розпочато здійснення діджиталізації: оцифровано колекції нумізматики, живопису, графіки, створено віртуальну експозицію боністики тощо;
- за участі науковців установ України проведено дві науково-практичні конференції, чотири наукові читання; видано п'ять чисел «Корсунського часопису»;
- забезпечено оперативність і динамічність сторінок Заповідника в соціальних мережах Фейсбук та Інстаграм, а також в офіційному двомовному сайті (мови українська, англійська), що сприяло збільшенню кількості відвідувань об'єктів Заповідника;
- запроваджено аудіогіди в історичному музеї і музеї історії Корсунь-Шевченківської битви;

- налагоджена більш тісна співпраця з навчальними й дошкільними закладами громади: розширена тематика занять та уроків екскурсій, розроблені нові квести тощо.

Кількісні показники ефективності виконання Плану стратегічного розвитку

№№ з/п	Показники	2021	2022	2023	2024
1.	Кількість зібраних предметів музейного значення	590	600	620	640
2.	Кількість осіб, котрі охоплені всіма видами масової роботи (тис. осіб)	35,0	36,0	37,0	37,0
3.	Кількість відвідувачів (тис. осіб)	26,0	29,0	30,0	31,0
4.	Кількість проведених екскурсій	700	750	800	850
5.	Кількість прочитаних лекцій	110	120	130	140
6.	Надходження коштів від наданих платних послуг	290,0	310,0	330,0	350,0

УПРОВАДЖЕННЯ І МОНІТОРИНГ ПЛАНУ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ

Для реалізації Плану стратегічного розвитку в 2021– 2024 роках Заповідник використовує План заходів (річний план роботи) з її реалізації, який є невід'ємною її частиною.

План заходів з реалізації Плану стратегічного розвитку у 2021– 2023 роках аналізуються щорічно, до 1 грудня, за кожною стратегічною ціллю і вноситься до письмового щорічного звіту, що подається Управлінню культури й охорони культурної спадщини Черкаської обласної державної адміністрації.